

เรื่อง บุญมี บ้านเย็น

รายละเอียด

เจ้าพ่อสมุนไพรรำกำแพงเพชร

สมุนไพรมีพืชสำคัญของคนไทยอยู่คู่กับคนไทยมานานหลายร้อยปี แต่ในปัจจุบันคนไทยกลับลืมเลือนไปสิ้น เราหาคนไทยที่เข้าใจเรื่องสมุนไพรรำกำแพงเพชรยากยิ่งนักแต่ไม่น่าเชื่อมีคนไทยในกำแพงเพชรศึกษาสมุนไพรรำกำแพงเพชรจริงจังอยู่ท่านหนึ่ง ท่านนั้นคือนายบุญมี บ้านเย็น (นายโป๊ะ)? เจ้าพ่อสมุนไพรรำกำแพงเพชร ที่รายการโทรทัศน์ วัฒนธรรมยกย่อง

สวนสมุนไพรรำกำแพงเพชรตั้งอยู่ บ้านเลขที่ 43 หมู่ที่ 1 บ้านวังยาง ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อเข้าไปชมแล้วชื่นชมนายโป๊ะ หรือลุงโป๊ะอย่างยิ่ง ที่รวบรวมสมุนไพรรำกำแพงเพชรไทยไว้หลายร้อยชนิด จัดเป็นระบบ มีป้ายบอกชื่อสมุนไพรรำกำแพงเพชรแต่ละชนิด อย่างชัดเจน

สมุนไพรรำกำแพงเพชร หมายถึง พืชที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่าง ๆ การใช้สมุนไพรรำกำแพงเพชรสำหรับรักษาโรค

หรืออาการเจ็บป่วยต่างๆ นี้ จะต้องนำเอาสมุนไพรตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมาผสมรวมกันซึ่งจะเรียกว่า “ยา” ในตำรับยา นอกจากพืชสมุนไพรแล้วยังอาจประกอบด้วยสัตว์และแร่ธาตุอีกด้วย เราเรียกพืช สัตว์ หรือแร่ธาตุที่เป็นส่วนประกอบของยานี้ว่า “เภสัชวัตถุ” พืชสมุนไพรบางชนิด เช่น กระจวาน กานพลู และจันทน์เทศ เป็นต้น เป็นพืชที่มีกลิ่นหอมและมีรสเผ็ดร้อน ใช้เป็นยาสำหรับขับลม แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ พืชเหล่านี้ถ้านำมาปรุงอาหารเราจะเรียกว่า “เครื่องเทศ” ในพระราชบัญญัติยาฉบับที่ 3 ปีพุทธศักราช 2522 ได้แบ่งยาที่ได้จากเภสัชวัตถุนี้ไว้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ยาแผนโบราณ หมายถึง ยาที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะแผนโบราณหรือในการบำบัดโรคของสัตว์ ซึ่งมีปรากฏอยู่ในตำรายาแผนโบราณ
2. ยาสมุนไพร หมายถึง ยาที่ได้จากพืชสัตว์แร่ธาตุที่ยังมิได้ผสมปรุงหรือแปรสภาพสมุนไพร นอกจากจะใช้เป็นยาแล้ว ยังใช้ประโยชน์เป็นอาหาร ใช้เตรียมเป็นเครื่องดื่ม ใช้เป็นอาหารเสริม เป็นส่วนประกอบในเครื่องสำอาง ใช้แต่งกลิ่น แต่งสีอาหารและยา ตลอดจนใช้เป็นยาฆ่าแมลง ในทางตรงกันข้าม มีสมุนไพรจำนวนมากไม่น้อยที่มีพิษถ้าใช้ไม่ถูกวิธีหรือใช้เกินขนาดจะมีพิษถึงตายได้ ดังนั้นการใช้สมุนไพรจึงควรใช้ด้วยความระมัดระวังและใช้อย่างถูกต้อง

เรามีความยินดียิ่งที่จังหวัดกำแพงเพชรมีบุคคลสำคัญทางวัฒนธรรมท้องถิ่นในการนำภูมิปัญญาไทยด้านสมุนไพรมาพัฒนา อย่างงดงามเป็นระเบียบและจริงจังกายอย่างยิ่ง ท่านที่เราภูมิใจคือ นายบุญมี บานเย็น ได้เสียสละเวลา และทุนทรัพย์ ในการศึกษา สมุนไพรอย่างมีระบบ รายการโทรทัศน์วัฒนธรรมจดหมายเหตุวัฒนธรรมกำแพงเพชรและสภาวัฒนธรรมกำแพงเพชรขอยกย่อง นายบุญมี บานเย็นว่าเป็นบุคคลทางวัฒนธรรมด้านภูมิปัญญาสมุนไพร ที่สมควรได้รับการยกย่องอย่างยิ่ง

คำสำคัญ : บุคคลสำคัญ

ที่มา : <http://www.sunti-apairach.com/home/นายบุญมี-บานเย็น-นายโป๊ะ-เจ้าพ่อสมุนไพรกำแพงเพชร>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2019-04-19

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1128&code_db=610003&code_type=01